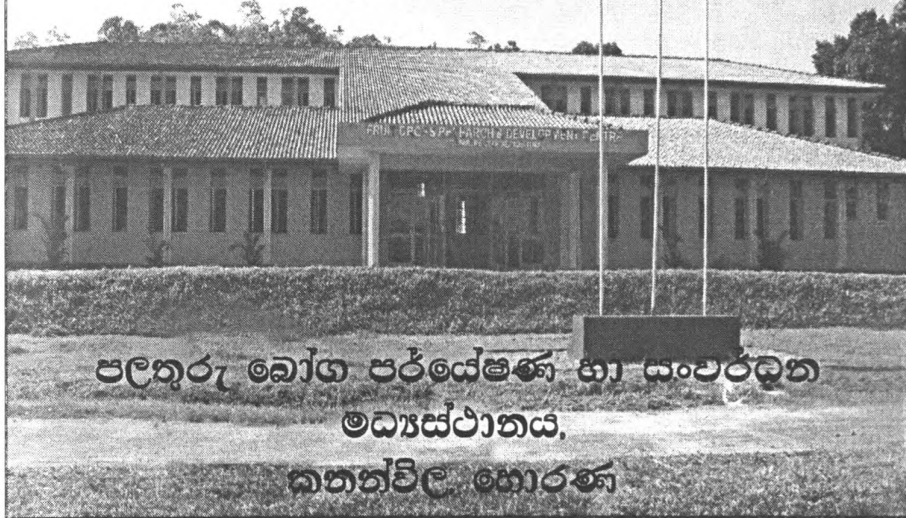

පර්යේෂණ ප්‍රගතිය 2007 - 2009

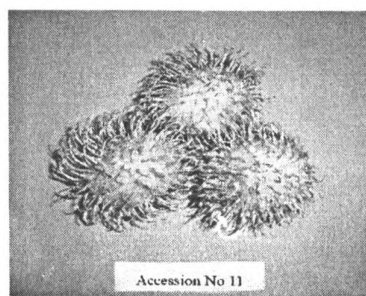
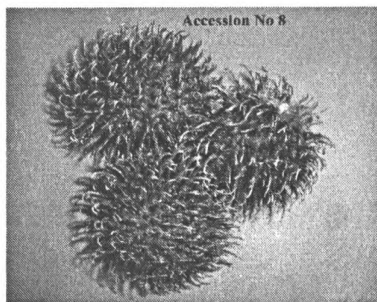
පලතුරු බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන
මධ්‍යස්ථානය,
කහන්විල, හොරණ

අභිජනන අංශය

රඹුටන් අභිජනන වැඩසටහන

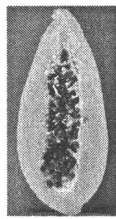
බීජ රඹුටන් ශාකවලින් උසස් ගුණාත්මයෙන් යුත් වර්ග තෝරා ගොවීන්ට නිර්දේශ කිරීම.

වර්ග තිස්තවයකින් (39) උසස් ගුණාත්මයෙන් යුත් වර්ග 08 තෝරාගෙන එම වර්ගවල ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපනය කර තව දුරටත් විශ්ලේෂණ කටයුතු කරගෙන යනු ලබයි.

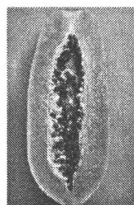
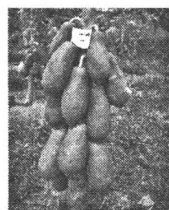

පැපොල් අභිජනන වැඩසටහන

ජාති සම්පත් 106 ක් එක්රැස් කර නුමුහුම් පැපොල් ප්‍රභේද 02 ක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

CP 1-2
කහ පැහැ මදය
ග්‍රෑම් 450-900

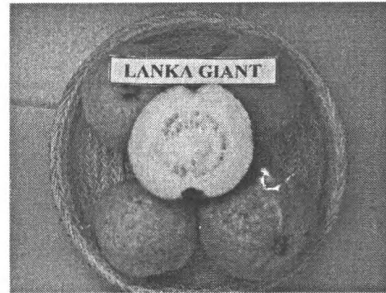
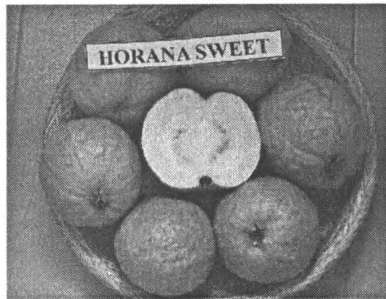
CP-13-29
රතු පැහැති මදය
ග්‍රෑම් 800 – 2kg

- නුමුහුම් ප්‍රභේද දෙක හා රත්න ප්‍රභේදය අතර සිදුකරන ලද දෙමහුම් මගින් ඇති කරන ලද දෙමහුම් ප්‍රභේද 04 ක් දැනට කෞතුයේ අත්හදා බලමින් පවතී

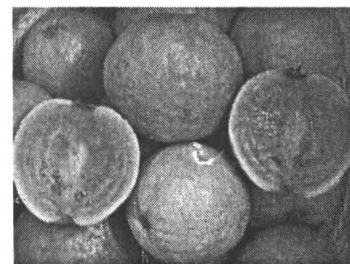

පේර අභිජනන වැඩසටහන

ඉහළ අස්වැන්නක් හා වැඩි ගුණාත්මයකින් යුතු නව දෙමුහුම් පේර ප්‍රභේද 04 ක් 2008 වසරේදී වගාව සඳහා නිර්දේශ කරන ලදී.
 හොරණ සවිටි හා ලංකා ජයන්ටි - මාංශලය සුදු ඉහළ අස්වැන්නක් (වසරකදී හෙක්ටයාරයකින් මෙ. ටොන් 40-50 ක් පමණ)

- රෙඩ් ජයන්ටි
 - මාංශලය රතු
 - වසරකදී හෙක්ටයාරයකින් මෙ. ටොන් 40 ක්
- හොරණ රෝසි
 - මාංශලය රෝස
 - වසරකදී හෙක්ටයාරයකින් මෙ. ටොන් 35
 - ස්ටය්ලර් එන්ඩ් රොට් (Styler End Rot) රෝගයට ඔරොත්තු දෙයි.

සංවර්ධන වැඩසටහන්

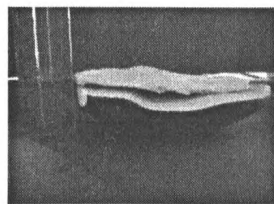
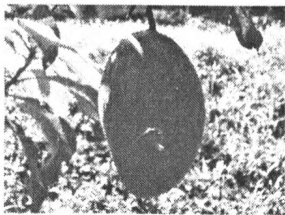
රජයේ ගොවිපල වල ස්ථාපනය කිරීම - පැල 250
 වානිජ මට්ටමේ වගාවන් ඇති කිරීම - පැල 100
 ඉදිරියේදී වානිජ මට්ටමේ වගාවන් සඳහා ලබා දීමට -පැල 150 ක්
 නිපදවා ඇත

අඹ අභිජනන වැඩසටහන

ජාන සම්පත් එකතු කිරීම, තේරීම සහ ඇගයීම.

විදේශයන්ගෙන් ගෙන්වා ගත් හා දේශීයව විවිධ ප්‍රදේශයන්ගෙන් එකතු කරන ලද අඹ වර්ග 31 ක් ක්‍ෂේත්‍ර ජාන බැංකුවක් ලෙස පවත්වාගෙන අතර ඒවායෙහි ශාක රූපීය ලක්ෂණ හා ගෙඩි වල ගුණාත්මය පරීක්ෂා කර පහතරට තේරී කලාපය සඳහා සුදුසු වර්ග වරණයට ලක් කරන අතර දැනට දේශීය එක් වර්ගයක් හා විදේශීය එක් වර්ගයක් තෝරා ගෙන නිර්දේශ කිරීම සඳහා අදාළ පරීක්ෂණ කටයුතු සිදුකරමින් පවතී.

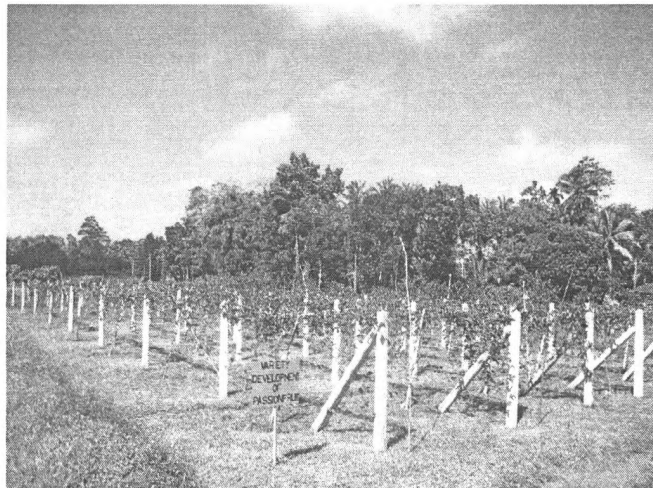

අඹ දෙමුහුම් වර්ග නිෂ්පාදනය

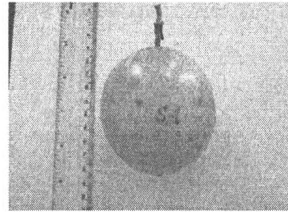
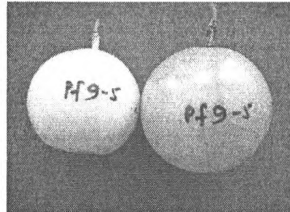
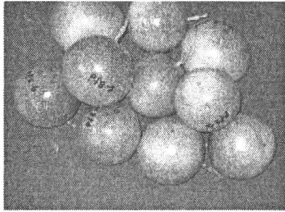
- අඹ බෝගය - දෙමුහුම් කිරීම ඉතාමත් අපහසුය
- 2009 වසරේදී සාර්ථකව සිදු කරන ලදී
- අඹ දෙමුහුම් 07 ක් නිපදවා ගුණාංග ඇගයීම ආරම්භ කර ඇත.

වැල් දොඩම් අභිජනන වැඩසටහන

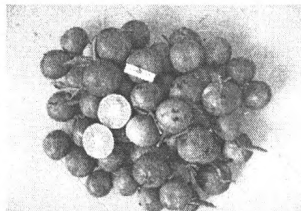
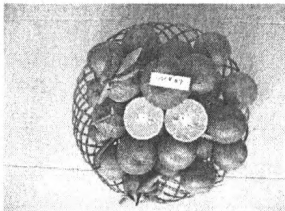

- ආරම්භය-2007 වර්ෂය
- විවිධ ප්‍රදේශ වලින් එකතු කරගන්නා ලද ජාන සම්පත් 70ක් ඇගයීමට ලක් කරන ලදී.
- හොඳ අස්වැන්නක් හා ගුණාත්මයකින් යුතු වර්ග 05ක් හා දෙමුහුම් සිදුකිරීමෙන් පසු ඇති වන ලද පළමු පරම්පරාවන් කිහිපයක් ක්ෂේත්‍රයේ අත්හදා බලමින් පවතී.

සිටුස් අභිජනන වැඩසටහන

- හොඳ විභවයක් ඇති ජමතාරං වර්ග තුනක් තෝරා විවිධ දේශගුණ තත්ව යටතේ ලංකාවේ පළාත් 8 ක පරීක්ෂා කිරීම සිදුකරමින් පවතී.

ජපානයෙන් ලද උසස් තත්ත්වයේ ජමනාරං හා දොඩම් වර්ග අටක් ලංකාවේ විවිධ දේශගුණික කලාප 8 ක පරීක්ෂා කරමින් සුදුසු වර්ග තෝරා ගැනීම සිදු කරයි.

- දෙමුහුම් දැනුම උහිතය ජමනාරං වර්ග තුනක් සුදුසු ගුණාත්මක ලක්ෂණ සඳහා අධ්‍යයනය කරමින් ඇත.
- ජාන විකෘති කරන ලද නස් නාරං සහ දොඩම් ශාක පරම්පරා අධීක්ෂණ කරමින් සුදුසු ජීවා තෝරා ගැනීම සිදුකරමින් පවතී

දූරියන්

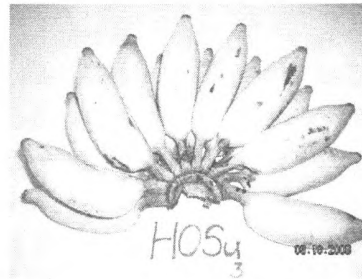
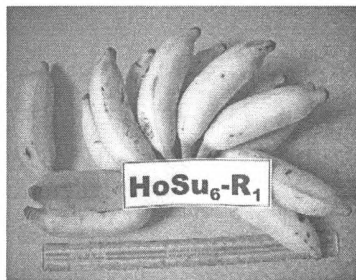
ඉතා උසස් තත්වයේ දූරියන් ප්‍රභේද දෙකක් ගොවීන්ගේ ක්ෂේත්‍ර වල වගා කිරීම සඳහා නිර්දේශ කිරීමට නියමිතය.

- වඩාත් සුදුසු හා ඉහළ ගුණාත්මයෙන් යුත් වර්ග නිෂ්පාදනය සඳහා දෙමුහුම් දූරියන් වර්ග අධ්‍යයනය කරමින් ඇත.
- දූරියන් ප්‍රභේද 34 ක් ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය සිදුකරමින් වඩාත් සුදුසු වර්ග තෝරා ගැනීමක් සිදු කරමින් ඇත.

කෙසෙල් ජාන සම්පත් එකතු කිරීම, තේරීම සහ ඇගයීම.

ඉහළ ගුණාත්මයෙන් හා අස්වැන්නකින් යුතු වර්ග 11 ක් (ඇඹුල් 01, කෝලි කුට්ටු 02, සිනි කෙසෙල් 04, සුවඳෙල් 04) තෝරා ඒවා වැඩි දුරට ඇගයීම කරමින් පවතී.

අලිගැටපේර ජාන සම්පත් එකතු කිරීම, තේරීම සහ ඇගයීම.

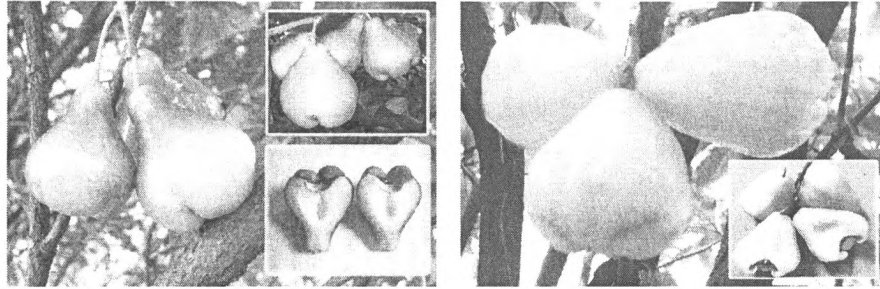
ජාන සම්පත් 24 ක් එක් රැස්කර ක්ෂේත්‍ර සංස්ථාපනය කර ඇත. මින් ජාන සම්පත් 9 ක වල දැරීම සිදුවූ අතර ඇගයීම් තවදුරට කරගෙන යමින් පවතී.

උණ සංවර්ධිත පලතුරු බෝග රැස් කිරීම ඇගයීම සහ නේරීම

ජමබු

2008 වර්ෂයේදී වගාව සඳහා වර්ග 02 ක් නිර්දේශ කරන ලදී.

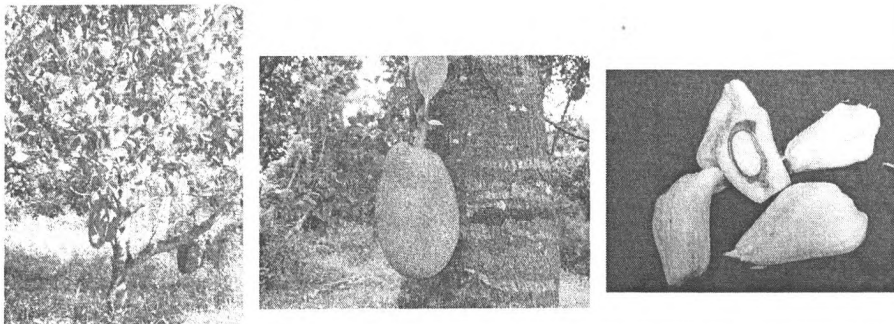

ගොල්ඩන් පින්ක් - රන්වන් රෝස පැහැ බීජ අඩු (2%)

ලීදුල ග්‍රීන් - කොළවන් කහ පැහැයක් ගන්නා බීජ අඩු (3%) මධ්‍යස්ථ දිග

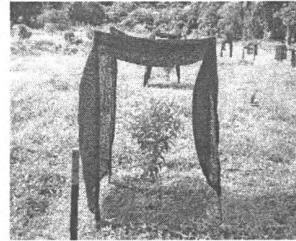
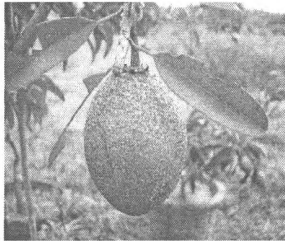
කොස්

විවිධ ප්‍රදේශයන්ගෙන් එකතු කරන ලද කොස් වර්ග 31 ක් කෙපතු ජාති බැංකුවක් ලෙස පවත්වාගෙන යමින් ගුණාත්මයෙන් උසස් හා ඉහළ ඵලදාවක් සහිත වර්ග වරණයට ලක් කිරීම සිදු කරමින් පවතින අතර එයින් උසස් ගුණාත්මයෙන් යුතු වරකා වර්ග 3 ක් තෝරාගෙන ඇත. ඒවා නිර්දේශ කිරීමට අවශ්‍ය පර්යේෂණ සිදු කරමින් පවතී. තවද ඉහත ජාති බැංකුව සඳහා විවිධ ප්‍රදේශන්ගෙන් හා ගෙවිපලෙහි පැවති උසස් වර්ග 05 ක පැල ස්ථාපනය කරමින් කෙපතු ජාති බැංකුව තවදුරටත් පුළුල් කරන ලදී.

සැපදිල්ලා

විවිධ ප්‍රදේශයන්ගෙන් එකතු කර ගත් හා ගොවිපලෙහි ස්ථාපනය කර තිබූ පැරණි සැපදිල්ලා වගාවන් උපයෝගී කර ගනිමින් වර්ෂ 17 ක ක්‍ෂේත්‍ර ජාති බැංකුවක් ස්ථාපනය කරන ලද අතර ඒවා අතුරින් විශේෂිත ගුණාත්මයෙන් හා වැඩි අස්වැන්නක් සහිත ප්‍රභේද 02 ක් වරණයට ලක් කර ඇත. ඒවා නිර්දේශ කිරීම පිළිබඳ අදාළ පර්යේෂණ සිදු කරමින් පවතී.

ගඩුගුඩා.

ගඩුගුඩා බෝගයේ හොඳ ගුණාත්මයකින් හා ඵලදාවකින් යුත් වර්ෂ 10 ක් රැස් කරන ලද අතර ඒවා 2004 වර්ෂයේදී ක්‍ෂේත්‍ර සංස්ථාපනය කරන ලදී. දැනට එම වර්ෂ කිහිපයක මල් හටගැනීම සිදුවී ඇති අතර නවදුරටත් අධ්‍යයනය කරමින් පවතී.

උගුරැස්ස/ගොරකා

උගුණ පලතුරු බෝග අතරින් ගොරකා, උගුරැස්ස වර්ගවල උසස් ගුණාත්මයෙන් යුත් ජා සම්පත් එකතුකර සාරාංශය කිරීම හා ඒවා විශ්ලේපණය කර ගොවීන්ට නිර්දේශ කිරීම.

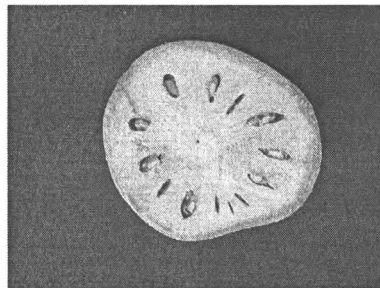
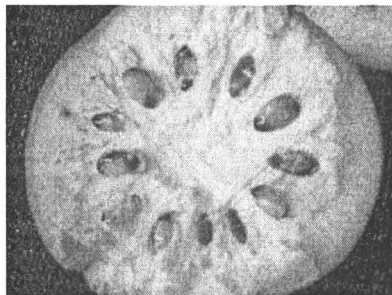

උසස් ගුණාත්මයෙන් යුත් ගොරකා වර්ග 22 හා උගුරැස්ස වර්ග 33 තෝරාගෙන ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපනය කර විශ්ලේපණ කටයුතු කරගෙන යනු ලැබේ. උසස් ගුණාත්මයෙන් යුත් ගොරකා වර්ග 02 හා උගුරැස්ස වර්ග 02 ඉදිරියේදී නිර්දේශ කිරීම බලාපොරොත්තු වේ.

බෙලි

උසස් ගුණාත්මයෙන් යුත් බද්ධ බෙලි ප්‍රභේදයක් තෝරා ගෙන ඇත. මීට අමතරව බෙලි ප්‍රභේද 25 ක් උසස් ගුණාත්මක ලක්ෂණ සඳහා අධ්‍යනය කරමින් ඇත.

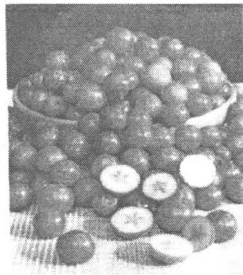

ලාවලු

ජාති සම්පත් 05 ක් ක්ෂේත්‍රයේ සංස්ථාපනය කර ඇගයීම් කටයුතු කරගෙන යමින් පවතින අතර මින් එක වර්ගයක් කලින් ඵල දරන බවට (සිඳුවා වසර 2 කදී) හඳුනා ගෙන ඇත.

ලොව්

ජාති සම්පත් 4 ක් ක්ෂේත්‍ර සංස්ථාපනය කර ඇගයීම් කරමින් පවතී.

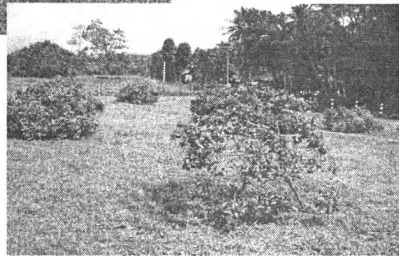
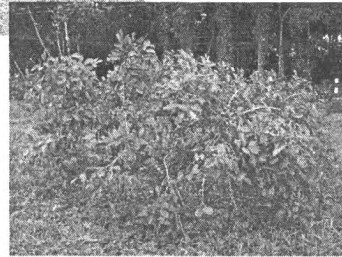
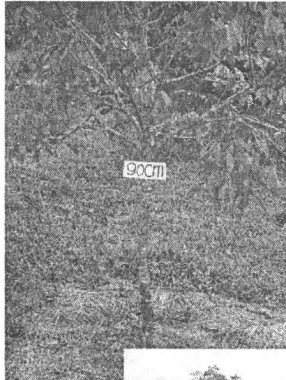
ශාක්‍ය විද්‍යා අංශය

රඹුටන්

රඹුටන් වගාවේ අස්වැන්න කෙරෙහි කප්පාදු උස හා පරතරයේ බලපෑම සොයා බැලීම මෙහිදී නිර්දේශිත පරතරය (මී. 10 x 100) සමඟ පරතර දෙකක් හා කප්පාදු උස මට්ටම් 02 ක් සංසන්දනය කරන ලදී. (පරතරය 10m x 5.7m හා 10m x 5m කප්පාදු උස සෙ. මී. 90 හා සෙ.මී. 30)

මේ වන තුරු ලබාගෙන ඇති දත්ත අනුව කප්පාදු උසෙහි හා පරතරයෙහි බලපෑමක් පෙන්නුම් නොකරයි.

රඹුටන් වගාව කප්පාදු කිරීම

දුරියන්

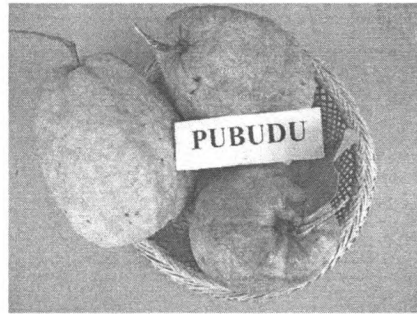
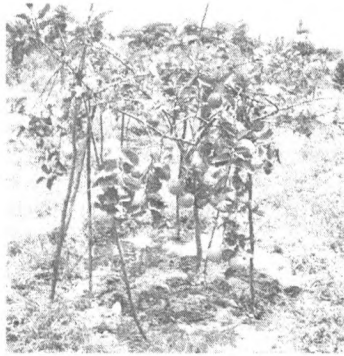
දුරියන් වගාව සමග අතුරු බෝගයක් ලෙස අන්නාසි වගා කිරීම පිළිබඳ කෙටු පර්යේෂණයක් ස්ථාපනය කරන ලද අතර අන්නාසි පැල අතර කෙටි පරතරයක් භාවිතා කළ විට කෙටි කාලයක් තුළ වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගනිමින් දුරියන් වගාවක මුල් කාලයේ සැලකිය යුතු ආර්ථික වාසියක් ලබා ගත හැකි බව හඳුනාගෙන ඇත.

ජේර

ගස් කප්පාදු කිරීම - 30-57% දක්වා වැඩි වේ.

39% අස්වැන්න වැඩි විය.

ඔූරන් ෆෘට් වගාව පිළිබඳ අත්හදා බැලීම.

සිටුවා වසර 2 කදී පමණ ප්‍රථම වරට එල දැරීම සිදුවූ අතර තෙවන වර ලද අස්වැන්නේ ප්‍රතිඵල අනුව මැයි සිට නොවැම්බර් කාල සීමාවේ අස්වැන්න ලබා ගත් අතර ප්‍රශස්ථ අස්වැන්න වාර්තා වූයේ අගෝස්තු - සැප්තැම්බර් මාස වලදීය. එලයක අවම බර ග්‍රෑම් 205 හා උපරිම බර ග්‍රෑම් 790 වූ අතර එක කණුවක සිට වූ පැල වලින් ලද අස්වැන්න කි.ග්‍රෑ. 3 සිට 29 දක්වා සහ එල ප්‍රමාණය 5 සිට 58 දක්වා විචලනාවයකින් යුක්ත විය.

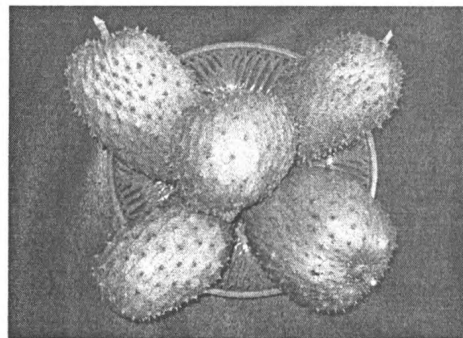
මැංගුස්ටින්

2008/2009 - ද්වී ග්‍රාහක බද්ධ මැංගුස් පැල සිටුවා අවු. 4 කදී ගසකින් ගෙඩි 25-80 ක් ලැබුණ අතර ගෙඩියක සාමාන්‍ය බර ග්‍රෑම් 45-85 ක් විය.

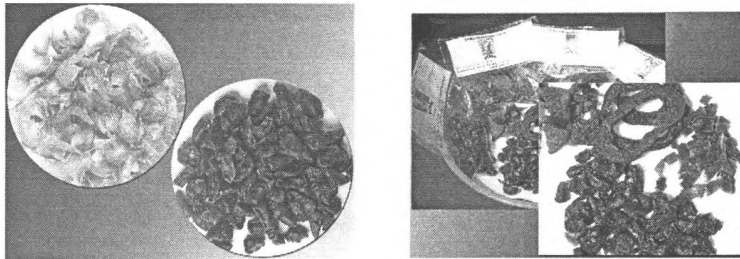
කටු අතෝදා

ග්‍රාහක - කටු අතෝදා, වැලි අතෝදා
කටු අතෝදා බද්ධ හා බීජ පැල වල ඵල දැරීමට ගතවන කාලය මාස 15-22 හා අස්වැන්න සාමාන්‍යය

පුර්ව පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය

01. උණ භාවිත පලතුරු භාවිතයෙන් අගය එකතු කළ ආහාර නිපදවීමේ නව තාක්ෂණ ක්‍රම පර්යේෂණ මට්ටමින් සිදුකරන ලදී. සීනි යොදා ආශ්‍රය විජලනය මගින් ලොව් හා ජම්බු යන පලතුරු වලින් ක්ෂණික ආහාර (Snack foods- නිපදවීමේ තාක්ෂණ ක්‍රම පිලිබඳ පර්යේෂණ ලිපියක් කසකස ලදී. (ASDA 2008:10:335-340)
02. පලතුරු වලින් අගය එකතු කළ ආහාර නිෂාපදන සැකසීමේ තාක්ෂණ ක්‍රම ගොවීන්ට හඳුන්වා දීමේ අරමුණින් විවිධ පලතුරු නිෂපාදන සැකසීමේ ප්‍රායෝගික පුහුණු වැඩමුළු පැවැත්වීම හා උපදෙස් ලබා දීම.

ව්‍යාධිවේදී අංශය

01. පේර වගාවේ පේර ගෙඩි කුණුවීම සිදුකරන රෝග කාරක සොයා ගැනීම හා රෝග කාරකයින් පාලනය කිරීම.

• රෝග කාරකයින් හතරකි (දිලීර රෝග)

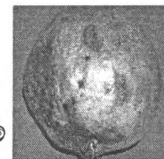
- ඇන්ත්‍රැක්නෝස් රෝගය - කොලිටොට්‍රිකම් ගලියොස්පෝටයිස්
- කබොඵ රෝගය - පෙස්ටලෝසියොපයිස් පයිඩ්
- මෘදු කුණුවීම - බොට්‍රයිටියොසිස්/ලෝඩියා නියොබ්‍රෝමේ
- නටුවට විරුද්ධ කුණුවීම - ෆෝමෝපයිස් පයිඩ්

• රෝග පාලනය

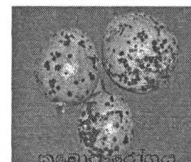
- කුරුඳු කොළ සාරය - රෝග හතරම නිවාරණය කරයි.
- කොහොඹ ඇට සාරය - ඇන්ත්‍රැක්නෝස් සහ කබොඵ රෝගය
- ක්ලෝරොතැලොනිල් අඩංගු දිලීර නාශකය - ඇන්ත්‍රැක්නෝස් නටුවට විරුද්ධ කුණුවීම සහ මෘදු කුණුවීම
- කාබෙනඩසිම් අඩංගු දිලීර නාශකය - නටුවට විරුද්ධ කුණුවීම

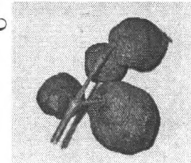
නටුවට විරුද්ධ කුණුවීම

මෘදු කුණුවීම

කබොඵ රෝගය

ඇන්ත්‍රැක්නෝස් රෝගය

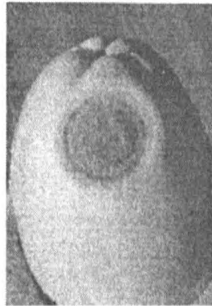
02. පැපොල් වගාවේ ගෙඩි කුණුවීම සිදුකරන දිලීර රෝග හඳුනා ගැනීම සහ එම රෝග පාලනය කිරීම.

• දිලීර රෝග

- ඇන්ත්‍රැක්නෝස් රෝගය - කොලිවොට්‍රිකම් ග්ලිසොස්පෝරියඩස්.
- කළු කුණුවීම - ෆෝමා කැටිකේ දිලීරයන්.
- පිටිපුස් රෝගය - ඔයිඩියම් කැටිකේ
- කිරි වැස්සීම - ෆයිටොප්තෙරා පාම්වෝරා.
- නටුචු ලගින් කුණුවීම - බොට්‍රයිටියෝඩිප්ලෝසියා නියොබ්‍රොම්
- මෘදු කුණුවීම - රයිසෝපස් ස්ට්‍රොමොලොනිකර්

• රෝග පාලනය

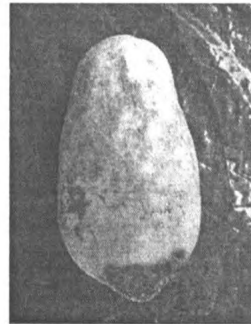
- කුරඳු කොළ සාරය
- බැටිස්ටින් සංස්ථානික දිලීර නාශකයක
- ඩැකොනිල්, මැන්කොසෙබ්

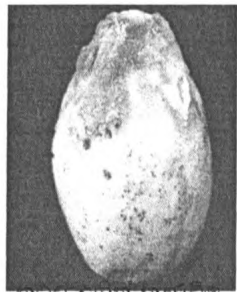
ඇන්ත්‍රැක්නෝස් රෝගය

පිටිපුස් රෝගය

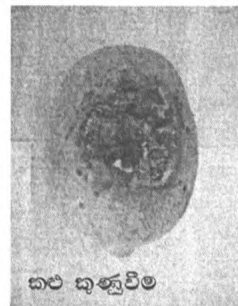
මෘදු කුණුවීම

නටුචු ලගින් කුණුවීම

කිරි වැස්සීම

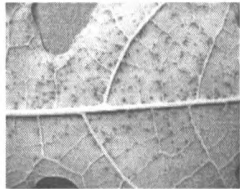
කළු කුණුවීම

03. ඇඹිලිපිටියේ පැතිටි යමින් පැවතුන පැපොල් කළු ලප රෝගය රෝග කාරකයින් සොයා ගැනීම හා පාලනය කිරීම.

රෝග ලක්ෂණ - මේරූ පත්‍ර වල කළු ලප හටගැනීම බහුලව සිදුවිය. මේවා ගසේ කඳේද ගෙඩි වලද දක්නට ලැබුණි. මෙම ලප ඇතුළත සහ ආවරණයක් ඇති අතර ඇතුළත පටක කුණුවීමක් නැත.

රෝග කාරක - දිලීර රෝගයකි. ඇස්පෙට්ස් පෝටියම් කැටිකේ.

රෝග පාලනය - ඇඹිලිපිටිය ගොවි ක්ෂේත්‍ර වලදීම පර්යේෂණ පවත්වා පහත ක්‍රම වලට මෙම රෝගය පාලනය වන බව සොයා ගැනුණි.

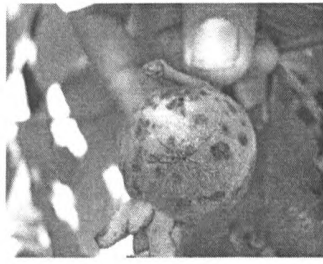

රෝගී කොළ, ගෙඩි වගාවෙන් ඉවත් කරන්න. ටොප්සින් සහ නඹ අඩංගු දිලීර නාශක කොළ යටිපැත්තට හොඳින් වදින සේ ස්ප්‍රේ කරන්න.

කීට විද්‍යා අංශය

පේර වගාවේ නව පළිබෝධකයෙක්

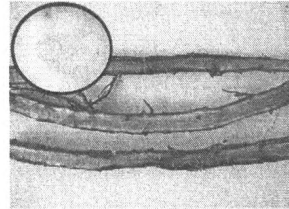
පේර වගාවන්හි කබොළ රෝගය ඇති වන්නේ දිලීරයක් මගින් වුවද එයට මූලික හේතුව *Neem mosquito bug* (හෙලොපෙල්ටිස් ඇන්ටෝනි *Helopeltis antonii*) විසින් සිදු කරන තුවාල වීම බව සොයා ගැනුණි. ඒ අනුව කෘමියා මර්දනය සඳහා ඉම්ඩන්ලෝප්‍රිඩ් 200g/L කෘමි නාශකය මි.ලී. 5 ක් ජලය ලී. 10 ක දියකර සහිත 03 ක කාලාන්තරයක් සහිතව තුන් වතාවක් යෙදීම මගින් කෘමියා පාලනය කිරීමෙන් රෝගය සෑදීම අවම කළ හැකි බව සොයා ගැනුණි. (ASDA - 2007)

කෙසෙල් වල ශාක පරපෝෂිත වටපණුවන්ගේ ව්‍යාප්තිය හා එහි ආර්ථික වැදගත්කම -

කෙසෙල් විශාල වශයෙන් වගා කරන කුරුණෑගල, රත්නපුර, කෑගල්ල හා කළුතර යන දිස්ත්‍රික්ක හතරෙහි සමීක්ෂණයකින් හෙළි වූයේ ඉන් 46.1% ආසාදනයට ලක් වී තිබුණු අතර ආර්ථිකමය වශයෙන් හානි දායක තත්ත්වයක පැවතුනේ 25.2% පමණක් එමෙන්ම එහි පරපෝෂි වටපණු විශේෂ හයක් පමණ හමුවිය. ඒවා නම්

Radopholus similes, *Pratylenchus* sp.,
Helicotylenchus sp., *Meloidogyne* sp.,
Hoplolaimus sp., හා *Scoitellonema* sp ය.

ජෛර වල ඒකාබද්ධ පළිබෝධ මර්ධනය -

බහුල පලතුරු මැසි විශේෂ

Bactrocera kandiensis, *B. dorsalis*, *B. correcta*, *B. xonata*

- ගහණය අවුරුද්දේ මාර්තු - මැයි/ජූනි යන කාලවලදී ඉහළ යයි.
- මර්ධනය සඳහා මැසි උගුල් මෙන්ම ගෙඩි ආවරණය කිරීමද වැදගත් වේ.
- එසේ ගෙඩි ආවරණය කිරීමේදී පොලිතින් බෑග් වලට වඩා කඩදාසි හෝ තෙල් කඩදාසි යොදා ගැනීම වඩාත් සුදුසු වේ. ගෙඩි ආවරණය කිරීම සඳහා සුදුසුම කාලය මල් හටගෙන මාස 2½ - 3 න් අතර කාලයයි.
- පුබුදු හා හොරණ සුදු යන විශේෂ පත්‍ර කන කෘමීන් සඳහා ඉහළ මරෝන්තු දීමේ හැකියාවක් පෙන්විය.
- පත්‍ර හකුලන්නාගේ හානිය ටොබැකොසයිඩ් 200 SL යන කෘමි නාශකය 1ml/1L යන ප්‍රමාණයෙන් යෙදීම අඩුකර ගත හැකි බව නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

ජමනාරං ආර වල මයිටාවන්ට හා පත්‍ර කණිත්තාට ඇති ප්‍රතිරෝධීතාව සෙවීම.

HR/M/34 යන ආර මයිටා භාතියට වඩාත් ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පෙන්වුම් කෙටිනි. ඒ සමගම HR/M/10 ආර මේ සඳහා වැඩිපුර පාත්‍රී වන බවක් පෙන්වුම් කළේය.

මධු යන විශේෂය පත්‍ර කණිත්තාට වඩාත් ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පෙන්වූ අතර HR/M/26 ආර වඩාත් පත්‍රී බවක් පෙන්වීය.

දුටියන් වල පත්‍ර කන කෘමීන්ට දක්වන ප්‍රතිරෝධීතාව සෙවීම.

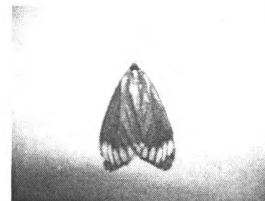
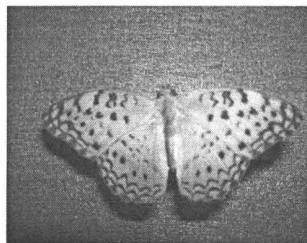
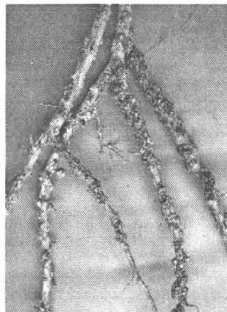
HoD 16 ආර වඩා ඔරොත්තු දීමේ හැකියාවක් පෙන්වූ අතර HoD 10 ආර වඩාත් පාත්‍රී තාවක් පෙන්වීය. එලෙසම HoD 15 හා HoD 20 යන ආර වලද සාපේක්ෂව හොඳ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාවක් පෙන්වීය.

නව හඳුනාගැනීම්.

ජේර
මූලගැටිති වටපණු විශේෂය - *Meloidogyne sp.*

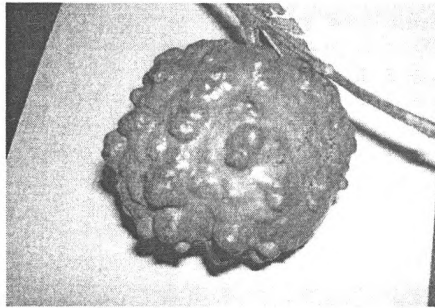
උගුරැස්ස -
පත්‍ර කන දළඹුවා - සුහුඹුලා සමනලයෙකි. *Atella phalantha Drury.*

ගඩුගුඩා -
පත්‍ර කන දළඹුවා - සුහුඹුලා සමනලයෙකි *Cyclosia panthana*

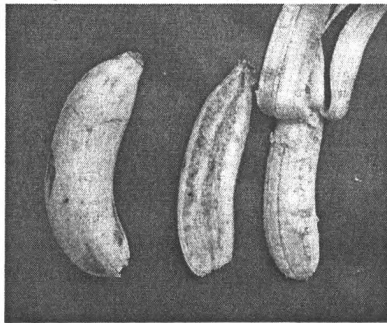

පාංශු විද්‍යා අංශය

01. පේර ගෙඩිවල ගැටිති ඇති වීමේ අසාමාන්‍යතාවය නිරීක්ෂණ කළ විට එම ශාක සඳහා 0.2% බෝරැක්ස් ද්‍රාවණය සහිත 2 ක කාලාන්තර සහිතව තෙවරක් ඉසීමෙන් තව දුරටත් මෙවැනි ඵල ඇතිවීම වලක්වා ගත හැක. පේර වගාව සඳහා ආයතනයෙන් නිකුත් කර ඇති අත් පත්‍රිකාවේ මෙම ප්‍රතිකාර සම්බන්ධව සඳහන් කර ඇත. 2009 ASDA වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.

02. කොලිකුට්ටු හා ඇඹුල් වැනි කෙසෙල් වල ඵලයේ දැඹුරු පැල්ලම් ඇතිවීම බෝරෝන් (0.5% බෝරැක්ස් ද්‍රාවණය) හෝ කැල්සියම් (0.5% කැල්සියම් නියට්‍රේට් ද්‍රාවණය) කෙසෙල් පැලයට මාස 3, 5, 7 යන අවස්ථාවලදී පත්‍ර මත ඉසීමෙන් 80% ක් පමණ අඩුකර ගත හැක. ශාකය වටා පස විසලීමට ඉඩ නොහැර තෙතමනය සංරක්ෂණ ක්‍රම පිහිටුවීමෙන් හා කාබනික ද්‍රව්‍ය පසට එක් කිරීමෙන් මෙම අසාමාන්‍යතාවය අවම කර ගැනීමට උපකාර වේ. PTWG රැස්වීමේදී මේ සම්බන්ධව නිලධාරීන් දැනුවත් කර ඇත. 2009 ASDA වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.

කුඩා දැරියන් ශාකවල ලපටි පත්‍රවල නාරටි අතර ඇතිවන හටිනක්පය 0.3% මැංගනීස් සල්ෆේට් ද්‍රාවනය සතියක කාලාන්තර සහිතව 3-4 වරක් පමණ පත්‍ර මත ඉසීමෙන් අවම කරගත හැක.

ආයතනයේ මාසික සම්මන්ත්‍රනයේදී මේ සම්බන්ධව දැනුවත් කර ඇත.

පහතරට තෙත් කලාපයේ ඵල දරන මැංගුස් සඳහා රසායනික පොහොර භාවිතය ඉටු නොකරන බැවින් අස්වැන්න ඉතා දුර්වලවේ. රසායනික පොහොර ප්‍රමාණ ගැන ඉටු කරන ලද දිගුකාලීන පර්යේෂණ අනුව දෙපාර්තමේන්තු පොහොර නිර්දේශය භාවිතා කිරීමෙන් 5.9 - 12.7 t/ha යන ප්‍රමාණයෙන් අස්වැන්න වැඩිවීමක් සිදුවන බව සොයාගන්නා ලදී.

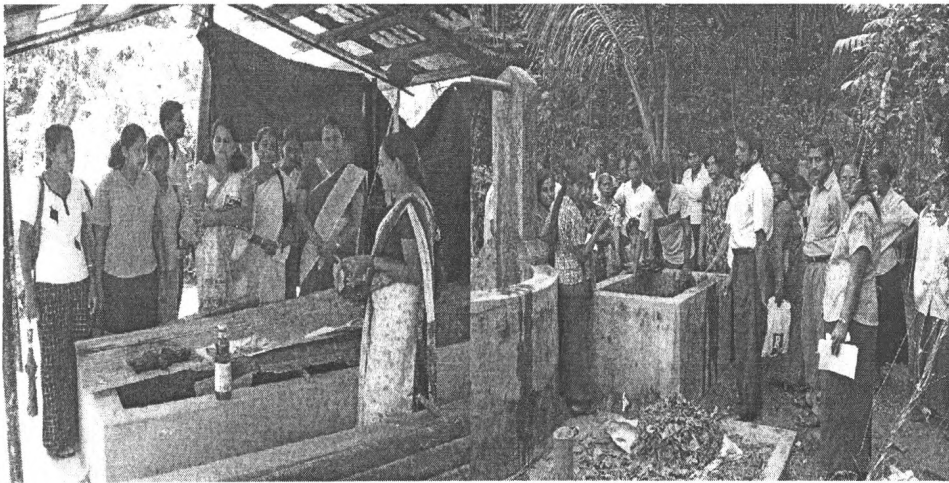

පළතුරු ශාකවල පෝෂණය සම්බන්ධව ගැටළු පොහොර නිර්දේශ, පළතුරු බෝග පෝෂණ උගුණතා ලක්ෂණ හා ඒවා මග හරවා ගැනීම ගැන ගොවීන්, ව්‍යාපෘති නිලධාරීන් හා සිසුන් දැනුවත් කර ඇත.

පහතරට තෙත් කලාපයේ පැමිණීමට සහ කෙසෙල් වගාවේ බෝග දෙකක් සඳහා TSP, ERP, HERP සහ TSP: HERP 1:1 හා TSP: HERP 1:3 යන P අඩංගු පොහොර වර්ග අත්හදා බලන ලදී. ඒවා අතර වෙනසක් නොමැති බව සොයාගන්න ලදී. එබැවින් මිල අධික TSP වෙනුවට ERP (එජපාවල රොක් ලොස්පේට්) භාවිතය සුදුසු බව නිර්දේශ කරන ලදී.

ටැංකි ක්‍රමය හා වල ක්‍රමය භාවිතයෙන් ගැඹවිලි කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදනය සඳහා තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කරන ලද අතර එම තාක්ෂණය ගොවියන් අතර බෙදාදීමට සුදුසු වැඩමුළු ඉටු කරන ලදී.

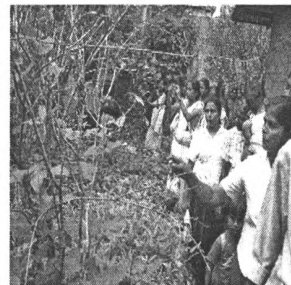
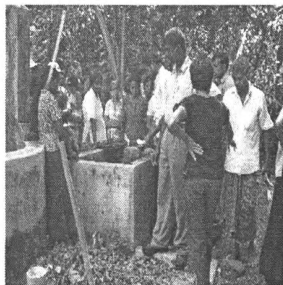

සීමෙන්හි වැංකි හා ප්ලස්ටික් බැරල් භාවිතයෙන් ගැඹවිලි දියර පොහොර නිෂ්පාදන තාක්ෂණය වැඩිදියුණු කර එම තාක්ෂණය ගොවිතභව පුහුණු කරන ලදී.

පුහුණු වැඩමුළු සංඛ්‍යාව 2007-2009

වැඩමුළුව	වැඩමුළු සංඛ්‍යාව	සහභාගිවූ සංඛ්‍යාව
1. ගැඹවිලි කොම්පෝස්ට්/දියර පොහොර නිෂ්පාදනය හා භාවිතය	12	307
2. උසස් තත්වයේ කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන හා භාවිතය	10	371

පාංශු විද්‍යාඥයන් සඳහා ශ්‍රී ලංකා පාංශු විද්‍යා සංගමය මගින් පවත්වන ලද පොහොර දිනය 2007 සම්මන්ත්‍රණයේ නගරබද අපද්‍රව්‍ය හා කෘෂිකාර්මික අපද්‍රව්‍ය වලින් නිපදවන කොම්පෝස්ට් පිළිබඳව දේශනයක් පවත්වන ලදී.

එළවළු පර්යේෂණ අංශය

ගෙවතු වගා සම්බන්ධව ප්‍රබේද වගාක්‍රම හා වෙනත් කෘෂි පිළිබෝධ පාලන ක්‍රම සම්බන්ධව පාසැල් ළමයින්, ගොවි මහතන් හා වෙනත් ආයතන නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම ප්‍රායෝගික පුහුණු ලබා දීම සෞභෞ පුහුණු ලබා දීම, දේශන පැවැත්වීම පත්‍රිකා බෙදාදීම.

2007 - 4675 පුහුණු ලාභීන්

2008 - 200

2009 - 410

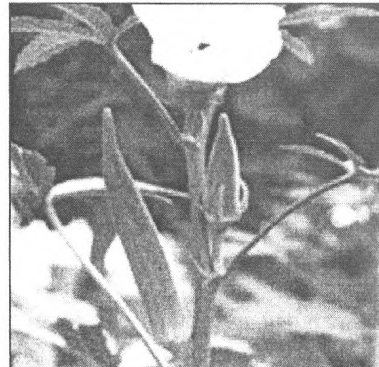
බණ්ඩක්කා බෝගය සම්බන්ධව පර්යේෂණ කරුණු ඇතුළත් පත්‍රිකා 03 ක් මුද්‍රණය කර ගොවීන් අතර බෙදා දීම.
 කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවීන් 200 ක් පසු අස්වනු හානි සම්බන්ධව පුහුණු කිරීම 05 ක් කර ගොවීන් දැනුවත් කිරීම. පත්‍රිකා බෙදා දීම.

අපි වවමු - රට නගමු ව්‍යාපෘතිය යටතේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවෙන් නිර්දේශිත හරිත ප්‍රභේදයෙන් ග්‍රෑ. 10 පැකට් 2000 ක් රත්නපුර හා කළුතර දිස්ත්‍රික්ක වල සුළු පරිමාණ ගොවීන් අතර බෙදා දීම - පළාත් සභා මගින් හෙක්. 1/4 අවම ඥාති ඇති ඇඹිලිපිටි ප්‍රදේශයේ ගොවීන්ට බීජ හා පොහොර ලබාදීම හා කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවීන් හා වෙළෙඳුන්ට ප්‍රවාහන ආධාරක ලබා දීමට කටයුතු කිරීම.

ආයතනයේ අත්හදා බලමින් පවතින බණ්ඩක්කා දෙමුහුන් ප්‍රභේද - ඇඹිලිපිටි ප්‍රදේශයේ ගොවීන්ට වගාව සඳහා හඳුන්වා දීම ආරම්භ කිරීම.

තාක්ෂණික සේවා ඒකකය

පුහුණු හා ව්‍යාප්ති වැඩසටහන - 2009-05-22 දක්වා

සාමාන්‍ය පරිදි සිදුකරන පුහුණු ව්‍යාප්ති කාර්යයන්

බෝගය	වැඩසටහන් ගණන	සහභාගී වූ ගොවීන් ලමුන්/ගුරුගවතුන්/ දෙමවුපියන්/ පුහුණුලාගිත් ගණන	විෂයන් හා ක්ෂේත්‍ර
01 ඉල්ලීම් අනුව පාසැල් පුහුණු වැඩසටහන්	04	ලමුන් - 457 ගුරුගවතුන් - 14 දෙමවුපියන් - 16 487	ගෙවත්ත හා පැල තවන
02 ඉල්ලීම් අනුව විවිධ ආයතන පුහුණු වැඩසටහන්	06	පුහුණු ලගිත් - 97	පලතුරු වගාව ගෙවත්ත, පැල තවන
03 ආයතනය සම්බන්ධ ගුවන් විදුලි වැඩසටහන්.	02	ගුවන් විදුලි ශ්‍රාවකයන්	පලතුරු වගාවේ රෝග/පලිබෝධ/ පැපොල් වගාවේ රෝග/ කෘමි පලිබෝධ

දැනුම් මාධ්‍ය/ පත්‍රිකා බෙදා හැරීම.

පත්‍රිකා ලබා දුන් ආයතනය/ පුද්ගල ගණන	පත්‍රිකා ප්‍රමාණය	පත්‍රිකා වර්ග
94	1248	ජේර වගාව 1 හා 2/ අලිජේර වගාව/ වැල්දොඩම් වගාව 1 හා 2/ ගෙවත්ත/ දුරියන් වගාව/ මැංගුස් වගාව/ මුගුත්තාට්ටු/ ජේර රෝපණ ද්‍රව්‍ය 1 හා 2/ ගැඹවිලි පණු දියර නිෂ්පාදනය/ පණු කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදනය/ පලතුරු වියලි කොම්පෝස්ට්/ වෙරළ/ බණ්ඩක්කා 1 හා 2/ පලිබෝධ/ පලතුරු බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය

එම ප්‍රතිඵල ගොවි ජනතාව හා බුද්ධිමතුන් වෙත ලග කරවීමට ඇති ක්‍රමවේදය

- පුවත්පත් තුළින්
- ගුවන් විදුලි හා රූපවාහිනිය තුළින්
- ව්‍යාප්ති සේවකයින් දැනුවත් කිරීම (දේශන තුළින්)
- පැල බෙදා දීම හා ඒවා පැල කිරීම. තදත්තු කිරීම පිළිබඳ උපදෙස් ලබා දීම.
- පර්යේෂණ පත්‍රිකා පිළියෙල කිරීම
- විද්‍යාත්මක සම්මේලන වලට ඉදිරිපත් කිරීම.
- පළාත් තාක්ෂණික ක්‍රියා කමිටුවේදී දැනුවත් කිරීම.

ඉහත ක්‍රමවේදයන්හි වාර්තා පිටපත්

ව්‍යාධිවේදී අංශය

P.W. Alahakoon, N.H. Jayawardana, H.G. Kalphashika and K.C. Madushani (2008).

Development of environment friendly control method to minimize fruit rot diseases of Guava through plant extracts. Annals of Sri Lanka. Department of Agriculture. 10. 19-29.

P.W. Alahakoon, N.H. Jayawardana, H.G. Kalphashika (2007). Development of

environment friendly control method to minimize fruit rot diseases of papaya through cinnamon plant extract. TWELFTH INTERNATIONAL FOR ESTRY AND ENVIRONMENT SYMPOSIUM Green solutions. No. 417-pg. 47

ශාක අභිජනන අංශය

Studies on development of hemaphrodice inbred limes and their maintenance in f1 hybrid production of papaya (carica papaya)

Analais of sri-lanka reportment of agriculture. 2008.10:117-128

කීට විද්‍යා අංශය

Helopeltis antonii (*Hemiptera:Miridae*); A new pest of Guava (*Psidium guajava*) in Sri Lanka. M.M.S. Jayawardana; H.D.A.S. Piyasena; and K.D.A. Perera. Annals of Sri Lanka Department of Agriculture 2007. 9;239-244.

පාංශු විද්‍යා අංශ

A new method for making compost from fruit waste J. D. Weerasooriya Annals of Sri Lanka Department of Agriculture 2007 9:273-276

Effect of cattle manure and fruit waste compost on the performance of organic passion fruit (*Pasiflora edulisflaicarpa*) cultivation J. D. Weerasooriya, V. K. Pieris & SMG David Annals of Sri Lanka Department of Agriculture 2008 10:293-301

Utilization of fruit waste compost in fruit cultivation Pg 40 KHS Peiris and JD Weerasooriya Twelfth international forestry and environment

ශාක විද්‍යාආශය

Studies on development of hemaphrodice inbred limes and their maintenance in fl hybrid production of papaya (carica papaya)

Analais of sri lanka reportment of agriculture. 2008.10:117-128

Thantirige, M.K., (2007)

Guava (Psidium guajava L.) in underutilized fruit trees in Sri Lanka. Vol. I Eds.

Pushpakumara D.K.N.G., Gunasena A.P.M. and Singh V.P. World Agro Forestry Centre, South Asia Regional Office, New Delhi, India. National Maultipurpose Tree species Research policy, Asian Centre for under utilized crops Sri Lanka. Pp. 323-351

Thantirige, M.K., (2007)

Mangosteen (Garcinia Mangostana L.) in underutilized fruit trees in Sri Lanka. Vol. I Eds.

Pushpakumara D.K.N.G., Gunasena A.P.M. and Singh V.P. World Agro Forestry Centre, South Asia Regional Office, New Delhi, India. National Maultipurpose Tree species Research policy, Asian Centre for under utilized crops Sri Lanka. Pp. 323-351

මල්කාන්ති තන්තිරිගේ (2007) ජෙර ප්‍රභේද හා ප්‍රචාරණ ක්‍රම කාක්ෂණ සංග්‍රහය ජාතික ගොවි දිනය. වාර්ෂික ගොවි සමුළුව. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව. පිටු 3-6

මල්කාන්ති තන්තිරිගේ (2008) රසගුණ පිටි ජෙර සොනාග්‍රා අර්ධ වාර්ෂික සගරාව ශ්‍රී ලංකා බීජ නිෂ්පාදකයන්ගේ සංගමය කලාප 13 අප්‍රේල් පිට 64-68.

M. K. Thantirige, C.K.D. Wellala and M.S. Karunarathna (2008) Indetification of suitable root stocks for soursop (Annona muricata) and their inapct on yield parameters Annals of the Sri Lanka DOA 10:245-253.

පර්යේෂණ පත්‍රිකා පිළියෙල කිරීම.

ව්‍යාධිවේදී ආශය

P.W. Alahakoon (2008) leaflet for Rambutan disease control. Department of Agriculture.

P.W. Alahakoon (2008) leaflet for Okra disease control. Department of Agriculture.

අභිජනන ආශය

ගොවි මහතුන්ට ලබා දීම සඳහා ජේර් වර්ග හතරෙහි ලක්ෂණ සහිත අත් පත්‍රිකාවක්. ජෙර රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීම පිළිබඳ අත් පත්‍රිකාවක් හා ජෙර වගාව පිළිබඳ අත් පත්‍රිකාවක් පිළියෙල කොට ඇත. වැලඳොඩම් උපදෙස් පත්‍රිකාව සහ වෙබ් අඩවිය යටතේ කාලීන කොට (ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය ඒකකයට යවා ඇත.)

කීට විද්‍යා ආශය

රඹුටන් - 02 - කෘෂි පාලනය

Pest chart for Citrus - දෙහි කෘෂිත් හඳුනාගැනීම සඳහා අත්පත්‍රිකාව

Pest chart for Guava - ජෙර කෘෂිත් හඳුනාගැනීමට අත්පත්‍රිකාව

ශාක විද්‍යා අංශය

රඹුටත් වගාවට අදාළ පත්‍රිකා මුද්‍රනය කර ගොවීන්ට ලබා දීම.

ගොවීන් සඳහා නිකුත් කරන ලද Leaflet වර්ග 3

මැංගුස්ටින්

ජේර

වැල්දොඩම්

2008-04-29 දිවයින අතිරේකය (සරුබීම)

පාංශු විද්‍යා අංශය

විද්‍යා තාක්ෂණ පත්‍රිකා 03 සකසන ලද අතර ඒවා ගොවීන් අතර

බෙදා දෙමින් පවතී

ඉවතලන පලතුරු පියලි වලින් කොම්පෝස්ට් සෑදීම

ගැඬවිලි පණු පොහොර

ගැඬවිලි පණු දියර පොහොර

පුවත්පත් හා සඟරා වල පර්යේෂණ වාර්තා පල කිරීම.

ව්‍යාධිවේදී අංශය

පී. ඩබ්ලිව් අලනකෝන් (2007) ශාකසාර භාවිතයෙන් ශාකරෝග පාලනය .සොබා.

පරිසර ප්‍රකාශනය. පරිසර සහ ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය පිටු 53-57.

Powdery mildew of Rambutan Sunday observer May 10, 2009

කීට විද්‍යා අංශය

ජේර වගාවට වටපණු භාවිතය - සිඵම්ණ කෘෂි අතිරේකය 2009 මැයි 24

ශාක විද්‍යා අංශය

ඔබේ ගෙවත්තේ පෝච්චියක ගොරකා - දිවයින 2009 මැයි 12

ගෙවත්තේ පලතුරු පැලයක් සිටුවනු - දිවයින 2008 මැයි 27

පැපොල් අගනා පලතුරකි - දිවයින 2007 අප්‍රියෙල් 26

පාංශු විද්‍යා අංශ

ඉවතලන පලතුරු කොටස් වලින් කොම්පෝස්ට් සෑදීමේ නව ක්‍රමයක් 2008-11-

04 දිවයින

ගෞරවිඥා අංශය

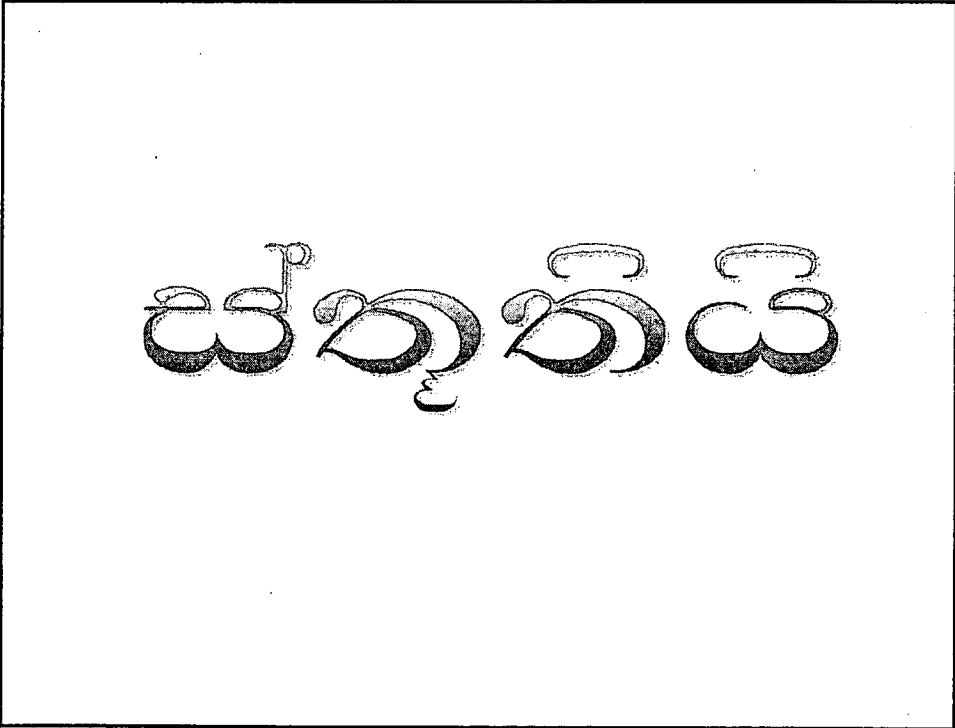
මිදි - හෝර්මෝන භාවිතයෙන් සරු අත්වැන්නකට - 2008 සැප්තැම්බර් 16 දිවයින
පොලිතින් බුදුනෙන් පිටතට ආ ඇඹටි ගිය මුල් කපා පැල සිටුවන්න - 2009 මැයි 03 සිව්මිණ
අලිගැටපේර පත්‍රිකා 01

සුර්ව පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය

උෆාණ භාවිත පලතුරු භාවිතයේ වැදගත්කම හා නිෂ්පාදන. යන මාතෘකාව යටතේ 2008-07-22 දින දිවයින පත්තරයට ලිපියක් සම්පාදනය කරන ලදී. පලතුරු වල පෝෂණ ගුණය දැක්වෙන පෝස්ටරයක් සකසා ආයතනයේ ප්‍රදර්ශනයට තබා ඇත.

අභිජනන අංශය

මේ ක්‍රමය අපට භාවිතා කළ නොහැකිද - 2008 ජූනි 24 දිවයින
ප්‍රවේශමෙන් සියල්ලම පැසී ඉඳුන පලතුරු නොවේ. - 2008 ජනවාරි 29 දිවයින
පැණන් ආටි මල් පරාගණය කරමු - දිවයින සරුබිම කෘෂි අතිරේකය 2008 ජූනි 10
වැල්දොඩම් කඳ මහත්වීම - දිවයින සරුබිම කෘෂි අතිරේකය 2009 පෙබරවාරි 10

National Digitization Project

National Science Foundation

Institute : Department of Agriculture

1. Place of Scanning : Department of Agriculture, Peradeniya

2. Date Scanned : 2018 - 01 - 22

3. Name of Digitizing Company : Sanje (Private) Ltd, No 435/16, Kottawa Rd,
Hokandara North, Arangala, Hokandara

4. Scanning Officer

Name : G. F. D. Dilshan

Signature :

Certification of Scanning

I hereby certify that the scanning of this document was carried out under my supervision, according to the norms and standards of digital scanning accurately, also keeping with the originality of the original document to be accepted in a court of law.

Certifying Officer

Designation : Chief Librarian

Name : Saumya Upamalika

Signature :

Date : 2018 - 01 - 22

"This document/publication was digitized under National Digitization Project of the National Science Foundation, Sri Lanka"